

Gyertyaszentelő Boldogasszony

(február 2.)

Zsid 2,14-18

„Tud segíteni azokon, akik a kísértéssel küzdenek”

¹⁴Minthogy a gyermekeknek közös a testük és a vérük, ő is részt kapott belőle, hogy így halálával legyőzze azt, aki a halálon uralkodott, tudniillik a sátánt, ¹⁵és felszabadítsa azokat, akiket a haláltól való félelem egész életükre rabszolgává tett. ¹⁶Hiszen nem az angyalokat, hanem Ábrahám leszármazottait karolta fel. ¹⁷Ezért minden tekintetben hasonlóvá kellett válnia testvéereihez, hogy irgalmas és Istenhez hűséges főpap legyen, és levezekelve a nép bűneit. ¹⁸Igy mivel maga is kísértést szenvedett, tud segíteni azokon, akik a kísértéssel küzdenek.

Az ünnep történetét lásd az *Igéző leckék C* évben.

A Zsidóknak írt levél szerzője Jézus felmagasztalásával foglalkozik. Megkísérli elhelyezni Jézus személyét a mennyei világban és azt hangsúlyozza, hogy Krisztus magasabb rendű az angyaloknál. Ennek egyik következménye, hogy az evangéliumokban bemutatott názáreti Jézus mint Isten fia elszakad az emberektől, és azok maguktól távolinak érzik. Ezért hangsúlyozza az emberi származását is, amely teste miatt rokonítja őt az emberek világával. Azért került ez a levélrészlet a tárgyalat ünnep szent szövegei közé, mert amikor Jézus testéről beszélünk, óhatatlanul beszélünk kell szülő anyjáról, Máriáról is.

A szerző azonban, amikor Jézus emberi testéről beszél, akkor úgy beszél róla, mint aki ismeri a bűnbeesés történetét, amelynek következménye volt a földi halál. A hellenista zsidóság úgy vélte, hogy Isten nem tervezte be a halált az ember számára, hanem ezt a sátán hozta a világba. „Mert a halált nem Isten alkotta, ő nem leli örömét az élők pusztulásában” (Bölcs 1,13). „Isten ugyanis halhatatlanságra teremtette az embert, és saját lényének képmásává tette. A sátán irigysége révén azonban a világra jött a halál, és akik vele tartanak, azok megtapasztalják” (Bölcs 2,23–24). Ilyen módon a bűnbeesés és a halál között ok-okozati összefüggés áll fenn. Jézus is részesült az emberi természetben, ezért a halálban is, de paradox módon éppen Jézus halála szabadított meg bennünket az eredeti bűn és a halál átkától. „Amire ugyanis a törvény nem volt képes, mert a test miatt erőtlenné vált, azt Isten véghez-

vitte: elküldte tulajdon Fiát a bűn miatt a bűnös testhez hasonló alakban, hogy elítélje a testben levő bűnt.” (Róm 8,3)

Jézus mennyei származása után nemcsak a testi rokonságot említi az emberekhez kötő tényezőként, hanem azt is, hogy nem az angyalokat, hanem az embereket karolta fel (16. v.). Jézus tehát az a mennyei ember, aki ennek ellenére, a földi embereket juttatja az égbe, megszabadítva őket a halál és a bűn hatásától. Jézus mindenben hasonló lett hozzánk a bűnt kivéve.

A szerző ezt a tényt úgy mutatja be, mint Jézus bűnös emberekkel való szolidaritásának alázatos gesztusát. Embersége miatt ismer bennünket, mert ismeri a bűnt és minden tisztasága ellenére ismeri a kísértést is. A pap olvasók ezt a szöveget saját élethelyzetüknek megfelelően olvasták. Jézusnak ugyanis évenként el kellett végezni a tisztulási szertartást, sőt, bizonyos változatait még többször is. Saját gyakorlatukból tudták, hogy ezek a tisztulási rítusok mennyire nem tökéletesek, és a rituális szertartás hatékonyabbá tételére előbb saját vétkeikért külön is áldozatot mutattak be, hogy ők tisztuljanak meg először. Jézus keresztáldozata ennél hatékonyabb volt, egyetlen áldozattal tisztított meg bennünket a gyengeségtől. Ez az üzenet a templom pusztulásának és a szent hely pogányok általi beszennyezésének lesújtó élményének hatása alatt lévő papoknak elgondolkodtató újdonság volt. A feltételezett címzettjei ennek a levélnek a papok, akik csak akkor képesek bekapcsolódni a keresztény közösség életébe, ha előbb saját gyengeségüket és szertartásaik gyengeségét is belátják.

Aki nem ismeri fel a saját bűnét, az nem fog tisztulás után vágyani. Aki csak tisztulási rituálékot ismer, az nem tud igazán megtisztulni. Aki nem ismeri Jézus megváltó szeretetét, az nem tudja, hogy a bűnös és az erényes embereket nem választja el fal egymástól: az erényesek feladata, hogy a bűnösök segítségére siessenek. A civil társadalom általában a vallási értelemben vett bűnt vagy tagadja, vagy nem tulajdonít neki nagy jelentőséget. Mégis, az erényesség látszatának fenntartásáért mindenki sokat tesz, és rengeteget foglalkozik a maga jó hírének megőrzésével. Jézus esetében másfajta viselkedéssel találkozhatunk. A bűnösök iránti irgalma határtalan. Sőt, istenségének minden erejét arra használja, hogy a bűnösöket megmentse. Ő az orvos a betegeknek, Ő a megváltó a bűnösöknek. Az igazi keresztények Krisztus által tisztulnak meg, és ezért akarnak segíteni a bűnösökön. Talán ezért is kérjük Máriát, Jézus anyját, az első hívőt, hogy imádkozzon érettünk, bűnösökért, most és halálunk óráján.